

Informativni list 2

Šta je Nacionalna shema osiguranja za onesposobljene?

Ovu brošuru sastavila je AMPARO Advocacy, da bi se ljudima iz kulturalno i lingvistički raznolikih zajednica obezbijedile prevedene informacije o Nacionalnoj shemi osiguranja za onesposobljene.

Nacionalna shema osiguranja za onesposobljene (National Disability Insurance Scheme) se naziva NDIS i predstavlja novi način pužanja pomoći onesposobljenim osobama pri dobijanju potrebne njege i podrške. To je besplatan nacionalni sistem i biće isti za sve osobe širom Australije. On će biti dostupan širom zemlje u 2019. godini, a u nekim dijelovima Queensland-a će stupiti na snagu 2016 godine. Onesposobljene osobe koje dobijaju podršku od NDIS, nazivaju se "učesnici".

Pravo na pristup

NDIS je za onesposobljene osobe koje žive u Australiji i-

- mlađe su od 65 godina u vrijeme pristupa NDIS-u
- australski su državljani **ILI** imaju stalno boravište, **ILI** su državljani Novog Zelanda koji su nosioci posebne kategorije viza (Protected Special Category Visa holders)
- imaju onesposobljenost koja neće nestati, 'doživotna' je i utiče na njihovu sposobnost da učestvuju u svakodnevnim aktivnostima.

Osobama koje nemaju pravo na pristup ovoj shemi, NDIS može pomoći da se povežu sa drugim vidovima adekvatne podrške.

Izbor i kontrola

U prošlosti, mnoge onesposobljene osobe u Australiji su se često osjećale isključenim iz života zajednice i imale su malo utjecaja na to kako se njihova podrška pruža. U NDIS, učesnici mogu odlučiti koju vrstu podrške žele i kako da je prime.

Adekvatna i neophodna podrška

NDIS će, kada je potrebno, platiti za podršku koja se odnosi na onesposobljenost i pomoći će ljudima da ostvare svoje ciljeve i snove i da postanu samostalniji.

NDIS pruža podršku koja je ljudima potrebna da bi bili dio društvenog i ekonomskog života svoje zajednice.

Ovo može da uključuje-

- uspostavljanje veza i osjećaj povezanosti sa drugima – biti sa porodicom i prijateljima
- uključivanje u zajednicu i društvene aktivnosti - uključujući i slobodne aktivnosti
- odlazak u školu, učenje i trening – kao što je studiranje na univerzitetu ili TAFE

- obavljanje svakodnevnih zadataka – kao što su donošenje odluka, plaćanje računa i rješavanje problema
- komunikaciju- kao što je komuniciranje i razumijevanje drugih
- mobilnost- kao što je kretanje po vašem domu ili u zajednici ili dobivanje opreme ili pomagala za to
- brigu o sebi i posebne zdravstvene potrebe – kao što su pomoć sa tuširanjem, oblačenjem i obrocima
- pomoć u provođenju aktivnosti u kući-kao što su pripremanje jela i čišćenje kuće
- zapošljavanje- kao što je pronalaženje ili zadržavanje posla

Ono što NDIS neće finansirati

NDIS neće finansirati ništa što-

- se ne odnosi na korisnikovu onesposobljenost
- se odnosi na svakodnevne životne troškove koji nisu vezani sa potrebama podrške te osobe
- treba da finansira druga agencija, kao što su obrazovanje, zdravstvo ili stanovanje
- je vjerovatno da će uzrokovati štetu učesniku ili drugima.

Onesposobljena djeca

NDIS takođe može pomoći da dobijete raniju podršku za onesposobljeno dijete. Ranija podrška može pomoći da se smanji dugoročni utjecaj onesposobljenosti na vas ili vaše dijete. NDIS ovo naziva “rana intervencija”.

Onesposobljene osobe i njihove obitelji

Potrebe onesposobljenih osoba, uključujući njihove izbore i odluke, imaju centralno mjesto u izradi plana podrške od strane NDIS, ali je uloga obitelji takođe važna.

Onesposobljene osobe mogu pozvati porodicu i druge osobe za podršku da im pomognu u procesu planiranja NDIS-a. NDIS planeri će razmatrati način na koji mogu pomoći obitelji u pružanju trajne podrške. Oni će uzeti u obzir ulogu obitelji kada budu pravili planove sa učesnicima, uključujući tu podršku koju obitelj pruža, druge obaveze kao i njihove vlastite planove. NDIS planeri će takođe uzeti u obzir da onesposobljene osobe možda žele podršku obitelji u donošenju odluka i da cijene njihove stavove, znanje i iskustvo.

Ako vam je potreban tumač

Ako vam je potreban tumač da postavite pitanje ili saznate više, nazovite TIS na 131 450 i zatražite da vas spoje sa National Disability Insurance Scheme, na 1800 800 110.

Kako saznati da li zadovoljavate uvjete

Možete koristiti NDIS Access listu za provjeru da vidite da li imate pravo na dobijanje pomoći od NDIS.

<http://www.ndis.gov.au/ndis-access-checklist>

Kada u Queensland-u započne NDIS, onesposobljene osobe će imati mogućnost da popune "Access Request Form". Formular će NDIS-u pružiti informacije na osnovu kojih će se utvrditi da li možete dobiti podršku od NDIS. Na formularu ćete trebati dati podatke o vrsti vaše onesposobljenosti, starosti i državljanstvu /boravištu u Australiji. Primjerci formulara i vrste informacija i dokumenata koje je potrebno dostaviti da podržite svoj zahtjev (*npr. dokaz o onesposobljenosti, prebivalište, starosna dob itd.*) su dostupni na web stranici NDIS (u rubrici Učesnik).

Pred-planiranje

Ljudi već sada mogu početi da razmišljaju i planiraju kako žele da žive svoj život i kakva će im pomoć za to biti potrebna. Postoji NDIS radna bilježnica za planiranje koju ljudi mogu popuniti, što im može pomoći da se pripreme za proces planiranja. Primjerci radne bilježnice se nalaze na web stranici NDIS. Ona je prevedena na sljedeće jezike – španski, vijetnamski, arapski, grčki, talijanski i pojednostavljeni i tradicionalni kineski.

Rad sa NDIS planerom

Kada vas obavijeste da ste podobni za NDIS dobit ćete komplet za planiranje. Komplet za planiranje objašnjava proces planiranja i procjene i uključuje izjavu učesnika koju treba popuniti prije nego što se započne proces planiranja i procjene. Osobama kojima treba pomoć kao što je tumač ili prevedeni materijali, NDIS može pomoći da se to organizuje. Vi takođe možete zatražiti da vam se materijali prevedu ako su vam potrebni za ove sastanke.

Postojeće razni načini za pravljenje vašeg NDIS plana, uključujući sastanak sa NDIS planerom. NDIS vam pomaže da razgovarate o svojim potrebama, ciljevima i težnjama, kao i o podršci koju trenutno primite. Za ovo će možda trebati više od jednog razgovora i možete imati nekoga sa sobom za podršku. Koristeći ove informacije, NDIS će napraviti plan podrške koji najbolje odgovara Vašim potrebama i ciljevima. Možete pozvati druge ljude da vas podrže i da vam pomognu tokom procesa planiranja.

Za više informacija www.ndis.gov.au

Ove informacije su pripremljene od strane AMPARO Advocacy Inc.

Ove informacije je sastavio AMPARO Advocacy Inc. Mada je poduzeta svaka mjera da se osigura da one budu tačne u vrijeme objavljivanja, ovaj materijal pruža samo opći pregled. Međutim, materijal ne mora neophodno sadržavati tačne, kompletne ili najnovije informacije za svaki individualni slučaj. Zato čvrsto preporučujemo da zatražite dodatni savjet relevantan za Vaše individualne prilike.